

Српска православна црква наводи да постоје сведочења о физичком и психичком малтретирању приведених Срба и позива међународне мисије да испитају све околности привођења након обележавања Видовдана.

Епархија рашко-призренска изразила је дубоку забринутост и најоштрији протест због поступања тзв. косовске полиције током и након обележавања Видовдана на Газиместану, оценивши да је тиме бачена сенка на мирну и достојанствену прославу једног од најзначајнијих празника српског народа на Косову и Метохији.

Како се наводи, овогодишњи Видовдан обележен је молитвено и без инцидената, Светом литургијом у манастиру Грачаница и парастосом на Газиместану. Ипак, након завршетка скупа приведено је 37 особа, док је против 36 покренут прекршајни поступак.

"Оно што посебно забрињава јесте чињеница да је и сама полиција саопштила да није било инцидената који су утицали на ток обележавања Видовдана. Ако је скуп протекао мирно, онда јавност има пуно право да зна на основу којих појединачних, јасних и проверљивих разлога је уследило масовно привођење верника након завршетка верског обреда. Нарочито су биле неприхватљиве крајње понижавајуће мере контроле приступа споменику на Газиместану које по објављеним снимцима и сведочанствима више људи и медија надилазе бригу о безбедности и представљају облик малтретирања на етничкој и верској основи", наводи се у саопштењу.

Додаје се да Црква не оправдава било какве позиве на мржњу или насиље, али истиче да молитва, црквена и народна песма, сећање на претке, ношење традиционалне одеће и мирно изражавање верског и националног идентитета не могу сами по себи представљати претњу јавном реду.

Епархија оцењује да посебно забрињава чињеница да су верници ове године дошли на Газиместан без истицања националних симбола, управо због раније најављених ограничења, али да ни то није било довољно да обележавање протекне без понижавајућих полицијских мера.

"Уосталом бројни албански национални скупови пролазе уз много веће присуство националних симбола и сценографију без приближно сличних полицијских метода", додају.

Посебну забринутост изазивају сведочена да су поједини приведени били изложени физичком и психичком малтретирању, шамарању, ударцима, вређању и претњама, као и тврдње да је од њих тражено да узвикују "Косово република". Наводи се и да је једном од приведених оскрнављена народна ношња, да је појединима указана лекарска помоћ, да је међу приведенима било малолетно лице, као и да су новинари били изложени детаљним контролама и ометању у раду.

Епархија поздравља одлуку омбудсмана на КиМ да покрене прелиминарну истрагу и позива ову институцију, али и Полицијски инспекторат, правосудне органе, као и међународне мисије ОЕБС и ЕУЛЕКС да спроведу потпуну, независну и професионалну истрагу. Како истичу, потребно је утврдити да ли је за свако привођење постојао правни основ, да ли су полицијске мере биле сразмерне, да ли је било прекорачења овлашћења и понижавајућег поступања, као и да ли су малолетници и новинари били заштићени у

складу са законом.

У саопштењу се наглашава да безбедност јавних скупова не сме бити изговор за кршење основних људских права и слободе вероисповести, подсећајући да је Газиместан за српски народ место молитве, историјског памћења и духовног завета, док Видовдан представља верски и културни догађај, а не безбедносну претњу.

Епархија је позвала међународну заједницу да обезбеди доследну примену стандарда заштите људских права, нагласивши да српски народ не тражи привилегије, већ право да Видовдан обележава мирно, достојанствено и без страха од привођења или понижавања. Истовремено је позвала вернике да остану мирни и достојанствени, а од надлежних институција затражила независну истрагу о евентуалном прекорачењу полицијских овлашћења и повреди људских и верских права.

(РТ)